

Motion till riksdagen 2021/22:4322

av **Ida Gabrielsson m.fl. (V)**

med anledning av skr. 2021/22:60 Riksrevisionens rapport om Försäkringskassans arbete med att förebygga sjukskrivning

1 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till att öka kunskapen bland alla aktörer i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen om de förebyggande ersättningar och insatser som finns inom sjukförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör säkerställa att Försäkringskassan drivs av långsiktiga mål och syften där det förebyggande arbetet ges en tydlig roll och tillkännager detta för regeringen.

2 Inledning

I skrivelsen redogör regeringen för sin bedömning av de iakttagelser som Riksrevisionen har gjort i rapporten Försäkringskassans arbete med att förebygga sjukskrivning – ett otydligt uppdrag (RiR 2021:19). Granskningen visar enligt Riksrevisionen att det finns brister i Försäkringskassans arbete med att förebygga sjukskrivningar då det gäller både effektivitet och enhetlighet. Riksrevisionen anser även att regeringen inte har gett Försäkringskassan ett tydligt uppdrag att förebygga sjukskrivningar.

Granskningen visar att det finns regionala skillnader i användningen av förebyggande sjukpenning, att ersättningarna förebyggande sjukpenning och det arbetsplatsinriktade rehabiliteringsstödet sällan används förebyggande samt att de förebyggande ersättningarna inte är särskilt kända i primärvården och bland arbetsgivare. Riksrevisionen konstaterar vidare att förebyggande insatser är svåra att utvärdera. Riksrevisionen rekommenderar regeringen att förtydliga Försäkringskassans ansvar och uppdrag när det

gäller att förebygga sjukfrånvaro, arbetsförmåga och sjukskrivningar samt att säkerställa att effekter av förebyggande insatser som ges med ersättningarna utvärderas.

3 Regeringens svar

Regeringen anser att Riksrevisionens iakttagelser i stort stämmer överens med det regeringen uppmärksammat i fråga om förebyggande sjukpenning och arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd. I skrivelsen redovisar regeringen vidtagna åtgärder som är av relevans utifrån Riksrevisionens iakttagelser och rekommendationer.

Regeringen hänvisar bl.a. till att betänkandet En sjukförsäkring med prevention, rehabilitering och trygghet (SOU 2021:69) bereds inom Regeringskansliet och till det uppdrag regeringen gett Inspektionen för socialförsäkringen att följa upp och utvärdera reformen om förstärkt rehabilitering för återgång i arbete. I uppdraget ingår bl.a. att följa upp och utvärdera det ekonomiska stödet till arbetsgivare genom bidrag för köp av arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd. Inspektionen för socialförsäkringen slutredovisar sitt uppdrag den 30 november 2021.

4 Vänsterpartiets ståndpunkt

Vänsterpartiet välkomnar Riksrevisionens granskning och menar att den pekar på brister i arbetet med att förebygga sjukskrivningar som är viktiga att åtgärda. Regeringens svar pekar i rätt riktning. De initiativ den lyfter är viktiga och välkomna. Vänsterpartiet har i motionen En fungerande sjukförsäkring (mot. 2021/22:2595) lyft vikten av att regeringen skyndsamt agerar inom båda områdena, men mer behöver göras.

En av de brister som Riksrevisionen pekar på är att alla aktörer i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen inte har tillräcklig kunskap om de förebyggande insatser och ersättningar, såsom förebyggande sjukpenning, som finns i sjukförsäkringen. Vänsterpartiet anser att regeringen bör ta initiativ för att öka kunskapen om dessa insatser. Regeringen bör ta initiativ till att öka kunskapen bland alla aktörer i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen om de förebyggande ersättningar och insatser som finns inom sjukförsäkringen. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Riksrevisionen rekommenderar också regeringen att förtydliga Försäkringskassans ansvar och uppdrag när det gäller att förebygga sjukfrånvaro, arbetsförmåga och sjukskrivningar. Regeringens styrning av Försäkringskassan har haft omfattande och allvarliga brister under lång tid. Dessa brister har åtgärdats till viss del, mycket tack vare påtryckningar från Vänsterpartiet. Regeringen hänvisar i sitt svar till de ändringar som gjorts i Försäkringskassans regleringsbrev. Vänsterpartiet menar att styrningen av Försäkringskassan måste förbättras ytterligare och att det måste bli tydligt att Försäkringskassan ska drivas av långsiktiga syften och mål som handlar om att säkerställa ekonomisk trygghet vid sjukdom, att förebygga sjukdom och att underlätta rehabilitering. Regeringen bör säkerställa att Försäkringskassan drivs av långsiktiga mål och syften där det förebyggande arbetet ges en tydlig roll. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Ida Gabriellsson (V)

Christina Høj Larsen (V)

Maj Karlsson (V)

Karin Rågsjö (V)

Momodou Malcolm Jallow (V)

Daniel Riazat (V)

Vasiliki Tsouplaki (V)